

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστημίων Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή
Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Mediterranean Information Office
for Environment, Culture & Sustainable Development
The Mediterranean NGO Federation for Environment and development

17^η ΗΜΕΡΙΔΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑΣ 17th WORKSHOP OF ENVIRONMENTAL ARCHAEOLOGY

«Η πρόσληψη του χώρου μέσα από φυσικές και πολιτισμικές αλλαγές»

«The significance of space through natural and cultural changes»

Τρίτη, 25 Απριλίου 2017

Mediterranean Information Office for Environment,
Culture and Sustainable Development (MIO-ECSDE)

Διεύθυνση: Κυρρήστου 12, 105 56 Αθήνα

Τηλέφωνο: 210 3247490

ΤΙΤΛΟΣ

Η πρόσληψη του χώρου μέσα από φυσικές και πολιτισμικές αλλαγές

The significance of space through natural and cultural changes

Η ημερίδα διεξάγεται στο πλαίσιο της συνεργασίας της Ομάδας Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας του ΕΚΠΑ και του Ομότιμου Καθηγητού κ. Μιχαήλ Σκούλλου, Προέδρου του MIO-ECSDE (Μεσογειακό Γραφείο Πληροφόρησης για το Περιβάλλον, τον Πολιτισμό και την Αειφόρο Ανάπτυξη), Διευθυντή της Έδρας και του Δικτύου UNESCO στο ΕΚΠΑ, Διαχείρισης και Εκπαίδευσης για την Αειφόρο Ανάπτυξη στη Μεσόγειο.

Η έννοια του «χώρου» είναι ανθρωπογενής και ανθρωποκεντρική. Ο χώρος μεταβάλλεται ανάλογα με τις φυσικές αλλαγές που συμβαίνουν στο περιβάλλον, όπως για παράδειγμα με την αλλαγή του επιπέδου της θαλάσσιας στάθμης, με την έκρηξη των ηφαιστειών, με τις κλιματολογικές αλλαγές κλπ. Ο χώρος μεταβάλλεται επίσης και από τον άνθρωπο, που από την αρχή της ύπαρξης του προσπάθησε να προσαρμοστεί και να προσαρμόσει το περιβάλλον στις υλικές και ιδεολογικές, πνευματικές ανάγκες του. Η πρόσληψη του χώρου, όπως διαμορφώνεται μέσα από τις εκάστοτε φυσικές και πολιτισμικές αλλαγές, είναι ένα σύνθετο θέμα προς μελέτη και επίλυση από τον αρχαιολόγο-ανασκαφέα.

Η Ημερίδα αποβλέπει στην επίτευξη των ακόλουθων στόχων:

I. **ΝΑ ΚΑΤΑΔΕΙΞΕΙ**

- Τον πλούτο των πληροφοριών αρχαιολογικής και περιβαλλοντικής φύσεως που είναι δυνατόν να αντληθούν από την μελέτη και από την αξιοποίηση κάθε ανασκαφικού και αρχαιοπεριβαλλοντικού στοιχείου και ευρήματος
- Την δυνατότητα προσεγγίσεως και κατανοήσεως του περιβάλλοντος και του τοπίου προηγούμενων εποχών μέσω της διεπιστημονικής προσέγγισης.
- Την χρησιμοποίηση κοινής ορολογίας μεταξύ συγγενών επιστημονικών κλάδων τόσο στην ελληνική όσο και στην αγγλική γλώσσα
- Τη σημασία της διεθνούς συνεργασίας

II. **ΝΑ ΔΩΣΕΙ ΤΗΝ ΕΥΚΑΙΡΙΑ** περαιτέρω γνωριμίας και συνεργασίας μεταξύ φοιτητών, καταξιωμένων επιστημόνων, ομάδων και φορέων που δραστηριοποιούνται σε τομείς σχετικούς με το αντικείμενο της Περιβαλλοντικής Αρχαιολογίας στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Την ημερίδα μπορούν να παρακολουθήσουν όλοι όσοι έχουν ανάλογο επιστημονικό ενδιαφέρον αφού δηλώσουν συμμετοχή ηλεκτρονικά στο e-mail: katerina8anou@gmail.com

Οι θέσεις είναι περιορισμένες, θα τηρηθεί σειρά προτεραιότητας.

Σε όσους ενδιαφέρονται παρέχεται βεβαίωση συμμετοχής- παρακολούθησης.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

- 09:00-09:30 **Εγγραφές**
- 10:00-10:30 **Χαιρετισμός και παρουσίαση από τον Πρόεδρο του MIO-ECSDE, Καθ. Μ. Σκούλλο και την κα. Ηρώ Αλάμπη του Δικτύου HYDRIA**
- 10:30-10:50 Videiko Mykhailo: *“Routes of Neolithization in Eastern Europe” / “Οι δρόμοι της Νεολιθικοποίησης στην Ανατολική Ευρώπη”*
- 10:50-11:05 Cantoro Gianluca: *“Aerial Survey in Mountainous Landscapes: between Archaeology, History and Ethnography” / “Εναέρια έρευνα σε ορεινά τοπία: μεταξύ Αρχαιολογίας, Ιστορίας και Εθνολογίας”*
- 11:05-11:20 Φερεντίνος Γιώργος: *“Ιόνιον Ενυδρείο- Μουσείο Κεφαλληνίας”/ “The Ionian Aquarium museum”*
- 11:20-11:30 **Διάλειμμα**
- 11:30-11:45 Γιαννούλη Ευγενία: *“Η Αρχαιολογία των Ακτογραμμών: προβλήματα σύζευξης ανθρωπογενών ιχνών και παράκτιας διαγένεσης” / “Archaeological Shoreline Research – A Sho.Re: problems in relating culture to coastal formation processes”*
- 11:45-12:00 Καρίμαλη Λία: *“Μελετώντας την πέτρα: ερωτήματα, μεθοδολογία, κατανόηση” / “Studying stone: questions, methods, understanding”*
- 12:00-12:15 Τσώτα Εύη & Καραλή Λίλιαν: *“Ανιχνεύοντας το αρχαίο οδικό δίκτυο της Βοιωτίας” / “Tracing the ancient road-network of Boeotia”*
- 12:15-12:25 **Συζήτηση**
- 12:25-13:35 **Διάλειμμα**
- 13:35-13:45 Yamaguchi Daisuke: *“Σπήλαια στην Ιαπωνία” / “Caves in Japan”*
- 13:45-13:55 Γκρουέζα Μαρία & Σχοινά Αναστασία: *“Σπήλαια στην Αττική” / “Caves in Attica”*
- 13:55-14:10 Πέππα-Παπαϊωάννου Ειρήνη: *“Χώρος και λατρεία : αμφίδρομες σχέσεις στο Σπήλαιο Λεονταρίου Υμηττού κατά τους ιστορικούς χρόνους” / “Space and worship in historical times: reciprocal relations in Lion’s cave, Mt Hymettus”*
- 14:10-14:25 Καραλή Λίλιαν και συνεργάτες: *“Σπήλαια στον Υμηττό: Ένα παράδειγμα διαχρονικής χρήσης χώρου” / “Caves in Hymettus: Diachronic use of space”*
- 14:25-14:45 **Συζήτηση - Κλείσιμο Ημερίδας**

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικών και Καποδιστριακών
Πανεπιστήμιον Αθηνών
Φιλοσοφική Σχολή
Τομέας Αρχαιολογίας και Ιστορίας της Τέχνης
Διεύθυνση: Πανεπιστημιούπολη Ζωγράφου

Mediterranean Information Office
for Environment, Culture & Sustainable Development
The Mediterranean NGO Federation for Environment and development

ΟΜΙΛΗΤΕΣ

Mykhailo Videiko	my.videiko@kubg.edu.ua
Gianluca Cantoro	gianluca.cantoro@gmail.com
Λίλιαν Καραλή	ikarali@arch.uoa.gr
Γεώργιος Φερεντίνος	gferen@upatras.gr
Ειρήνη Πέππα-Παπαϊωάννου	eiripeppa@arch.uoa.gr
Ευγενία Γιαννούλη	eyiannouli@gmail.com
Λία Καρίμαλη	liakarimali@hotmail.com
Εύη Τσώτα	e_tsota@yahoo.com
Μαρία Γκρουέζα	grouezamary@gmail.com
Daisuke Yamaguchi	megalon@crocus.ocn.ne.jp
Αναστασία Σχοινά	anastasia.schoina91@gmail.com
Μιχαήλ Σκούλλος	scoulllos@chem.uoa.gr
Ηρώ Αλάμπη	info@mio-ecsde.org
